

[Avaleht](#) > ... > [Teie Õigused](#) > [Kuriteoohvrid](#) > [Ohvrite Õigused Riigiti](#) > 2 - Kuriteost teatamine ja minu õigused uurimisevõi kohtumenetluse ajal

2 - Kuriteost teatamine ja minu õigused uurimisevõi kohtumenetluse ajal

Kuidas ma pean kuriteost teatama?

Kuriteost saab teatada helistades politsei lühinumbrile 112 (kui on vaja ka politsei kiiret abi), esitades kirjaliku avalduse lähimas politseiasutuses või saates avalduse vastava prefektuuri e-posti aadressile. Rohkem infot avalduse esitamise kohta leiate [siit](#).

Kuidas ma oma juhtumi kohta teavet saan?

Avalduse esitamise järel võetakse Teiega ühendust ning antakse informatsiooni edasise tegevuse suhtes (nt kutsutakse ütlusi andma, küsitakse infot võimalike tunnistajate kohta, palutakse abi tõendite kogumisel vms). Samuti informeeritakse Teid vajadusel ohvriabiteenuste ja muude kaitsemeetmete võimaluse kohta.

Pärast ülekuulamist märkige endale üles kriminaalasja number ja asjaga tegelev uurija. Nii on Teil hiljem kergem politseist infot küsida.

Kas mul on õigus õigusabile (uurimise või kohtumenetluse ajal)? Millistel tingimustel?

Teil on õigus kaasata menetlustoimingu juurde advokaat, kui Teil ei ole endal vahendeid advokaadi palkamiseks, siis on Teil võimalik taotleda kohtult riigi õigusabi.

Tasuta riigi õigusabi tagatakse alati nendele alaealistele kannatanutele, kelle huvid on vastuolus nende seaduslike esindajate huvidega.

Kas mul on õigus nõuda kulude hüvitamist (uurimises või kohtumenetluses osalemise eest)? Millistel tingimustel?

Kannatanul ja tunnistajatel on õigus saada hüvitist kriminaalmenetlusega tekkinud kulude ning saamata jäänud tulu eest. Näiteks kui Teil tekib transpordikulu või kaotate palgas seoses ülekuulamisele minemisega, siis selliste kulude hüvitamist on võimalik taotleda. Kui soovite kulude hüvitamist, siis teata sellest Teid väljakutsunud asutusele ning Teid juhendatakse, kuidas hüvitist taotleda.

Kas ma võin edasi kaevata, kui juhtumi uurimine lõpetatakse enne kohtusse jõudmist?

Peale kriminaalmenetluse lõpetamist saadetakse kriminaalasja lõpetamise määruse koopia viivitamatult Teile või Teie esindajale. Alates lõpetamise määruse kättesaamisest on Teil kannatanuna 10 päeva aega, et taotleda tutvumist kriminaaltoimikuga, kui peate seda vajalikuks. Samuti on Teil õigus lõpetamise määruse kättesaamisest alates 10 päeva jooksul kriminaalmenetluse lõpetamist prokuratuuris vaidlustada.

Kas ma võin osaleda kohtumenetluses?

Kannatanuna olete teiste menetlusosalistega võrdne kohtumenetluse pool ning Teil on õigus osaleda kohtumenetluses.

Milline on minu ametlik roll õigussüsteemis? Kas ma olen või kas ma saan valida, et ma olen: ohver, tunnistaja, tsiviilhageja või erasüüdistaja?

Kui Teie suhtes on toime pandud kuritegu, siis olete kriminaalmenetluses kannatanu, mis aga tähendab, et Teil on õigus esitada ka tsiviilhagi samas menetluses. Eesti õiguses ei ole erasüüdistust.

Millised on minu õigused ja kohustused seoses minu rolliga?

Kriminaalmenetluse seadustiku kohaselt on kannatanu õigused:

1. vaidlustada kriminaalmenetluse alustamata jätmise või lõpetamine;
2. esitada uurimisasutuse või prokuratuuri kaudu tsiviilhagi;
3. anda ütlusi või keelduda ütluste andmisest oma lähedaste vastu;
4. esitada tõendeid;
5. esitada taotlusi ja kaebusi;
6. tutvuda menetlustoimingu protokolliga ning teha menetlustoimingu tingimuste, käigu ja tulemuste ning protokolliga kohta avaldusi, mis protokollitakse;
7. tutvuda kriminaaltoimiku materjalidega pärast kriminaalasja eeluurimise lõpuleviimist;
8. võtta osa kohtulikust arutamisest;
9. anda nõusolek kokkuleppemenetluse kohaldamiseks või sellest keelduda, anda arvamus süüdistuse ja karistuse ning süüdistuses nimetatud kahju suuruse ja tsiviilhagi kohta;
10. anda nõusolek ajutise lähenemiskeelu kohaldamiseks ning taotleda lähenemiskeelu kohaldamist;
11. taotleda, et tema ülekuulamist viiks läbi temaga samast soost isik, kui tegemist on seksuaalvägivalla, soolise vägivalla või lähisuhetes toime pandud kuriteoga, välja arvatud kui ülekuulamist viib läbi prokurör või kohtunik või kui see takistaks menetluse käiku.

Kannatanu on kohustatud:

1. ilmuma uurimisasutuse, prokuratuuri või kohtu kutsel;
2. osalema menetlustoimingu ning alluma uurimisasutuse, prokuratuuri ja kohtu korraldustele.

Kas ma võin kohtumenetluse ajal teha avalduse või anda tunnistusi? Millistel tingimustel?

Kohtumenetluse käigus on Teil õigus teha avaldusi ning esitada oma seisukoht. Teil on õigus anda ütlusi, kui prokurör Teie ülekuulamist taotleb.

Millist teavet mulle antakse kohtumenetluse ajal?

Kohus informeerib Teid kohtuistungite toimumise ajast ja kohast ning Teid teavitatakse ka kohtuotsusest, mis toimetatakse Teile kätte juhul, kui Te kohtuotsuse kuulutamisel isiklikult kohal ei ole.

Kas mul on võimalik tutvuda menetlustoimikuga?

Teil on õigus tutvuda menetlustoimikuga pärast eeluurimise lõpuleviimist prokuratuuris või kriminaalmenetluse lõpetamise korral. Prokuratuur informeerib Teid sellest õigusest ning juhendab, kuidas Teil on võimalik menetlustoimikuga tutvuda.

■ Viimati uuendatud: 03/07/2025

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.